ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тези

Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки

11–15 травня 2020 року

УДК: 332.1:330.34

Параниця Н.В., к.е.н., доцент,
кафедра управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики Університету державної фіскальної служби України
Ключко О.О.,
студентка групи ОББ-18-4к, ННІ обліку, аналізу та аудиту Університету державної фіскальної служби України

МЕТОДОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРІ РЕГІОНУ

Стратегічне планування соціально-економічного розвитку регіону набуває особливої актуальність, так як є основою збалансованого зростання економіки регіону в цілому. В даний час при плануванні використовуються різні підходи і методи, що ускладнює оцінку і порівнянність отриманих результатів.

Ефективне управління соціально-економічним розвитком регіональних систем вимагає розуміння процесів, що відбуваються, явищ і взаємозв'язків, глибокого аналізу поточної ситуації, тенденцій зміни різних параметрів та наслідків прийнятих рішень. У зв'язку з цим актуалізуються питання вироблення підходів до прогнозування і планування розвитку регіонів. На сьогоднішній день їх рішення пов'язане з рядом складнощів практичного характеру, зумовлених, в тому числі, неузгодженістю цілей (за рівнями, горизонтів і суб'єктам управління), недостатньою системністю реалізованої економічної політики, відсутністю чіткої системи аналізу та ефективного використання управлінської інформації, а також недостатньою методичної розробленістю питань стратегічного планування на регіональному рівні. Як результат цього спостерігається низька якість формованих прогнозних оцінок за основними параметрами розвитку регіонів, що обумовлює необхідність їх постійного перегляду вже в ході реалізації стратегій.

В процесі розробки стратегії соціально-економічного розвитку регіону необхідно забезпечити баланс інтересів ключових учасників процесу, що дозволить мінімізувати ймовірність виникнення соціальних конфліктів, і буде сприяти розвитку регіональної економіки при створенні сприятливих умов для бізнесу. Виникає проблема узгодження інтересів регіональної влади (що реалізують зазначену вище місію) і регіональних господарюючих суб'єктів. У дослідженні в якості основних інструментів такого узгодження виділяються принципи соціального і маркетингового партнерства, комплексно поєднувані з урахуванням специфіки конкретного регіону.

Індекс конкурентоспроможності регіону визначається шляхом ділення площі його багатокутника на площу багатокутника уявного регіону з максимальними значеннями субіндексів конкурентоспроможності за групами за такою формулою [1]:

$$IKP^r = \frac{IKP_{kl1} \times IKP_{kl2} + IKP_{kl2} \times IKP_{kl3} + \cdots + IKP_{klm} \times IKP_{klm+1}}{IKP_{kl1}^{max} \times IKP_{kl2}^{max} + IKP_{kl2}^{max} \times IKP_{kl3}^{max} + \cdots + IKP_{klm}^{max} \times IKP_{klm+1}^{max}}$$

або $IKP^r = \frac{S_p}{S_{max}} \times 100$ (1)

де ІКРr - індекс конкурентоспроможності регіону;

IKP_{kli}^{max} – максимальне значення субіндексу конкурентоспроможності регіону за і-ю групою показників конкурентоспроможності з урахуванням вагових

коефіцієнтів, частка одиниці; i = 1..m;

SP - площа радара регіону;

Smax - площа радара уявного регіону з максимальними значеннями субіндексів за групами показників конкурентоспроможності з урахуванням вагових коефіцієнтів.

Найкращий індекс конкурентоспроможності має той регіон, який має найбільш близьку до максимальної площу багатокутника.

Отже, для досягнення результату щодо оцінки можливих сценаріїв розвитку фінансово-економічного стану регіону і формування стратегії виникає потреба в побудові комплексу адаптивних економіко-математичних моделей динаміки, алгоритму комп'ютерно-числового інтегрування рівнянь моделі, відтворення математичної схеми, цілеспрямованого багатоваріантного обчислювального експерименту, критичного аналізу числової інформації, формування рекомендацій та порад для осіб, що приймають рішення щодо можливих напрямків розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Постанова кабінету міністрів України від 20 грудня 2017 р., № 1029 «Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1029-2017-%D0%BF

2. Кравченко Т. В. Адаптивне моделювання стратегії економічного розвитку регіону : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.11 ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ, 2016. 264 с.

3. Ґенеза ринкової економіки: навчальний словник-довідник для студентів вищих закладів усіх рівнів акредитації / Уклад. В.С. Іфтемчук, та ін.; За наук. ред. Г.І. Башнянина, В.С. Іфтемчука. Львів: Магнолія плюс, 2004. 682 с.

4. Смерічевський С. Ф. Зв'язано-диверсифіковані системи підприємств: генезис, моделювання та стратегічний аналіз : [монографія]. Сергій Францевич Смерічевський. Донецьк: ВІК, ДонДУУ, 2008. 375 с.

5. Д Князєва О. А., Новицька С. С. Впровадження контролінгу в діяльність великих підприємств задля підвищення їх конкурентоспроможності. Бізнес Інформ. 2014. № 4. С. 432-436.

6. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL: http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=98514301-0448-4eae-b8bd-10dc0535a851&title=AuditorskiVisnovkiTaRichniFinansoviZvitnostiDerzhavnikhPidprimstvZa2016-Rik.

7. Шлафман Н.Л., Уманець Н.Л. Моделювання сталого регіонального розвитку в контексті трансформаційних зрушень: методологічний аспект. Економічний вісник Донбасу. 2015. № 3 (41). С. 62-66.

8. Дубницький В.І., Науменко Н.Ю. Методологічне забезпечення формування інформаційної безпеки в сфері економічної безпеки регіону. Вісник економічної науки України. 2019. № 1 (36). С. 35-39. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/151638